

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 50—	celo leto naprej . . . K 55—
pol leta 25—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 13—	celo leto naprej K 60—
na mesec 4.50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni deli in prazniki.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin, dvakrat po 11 vin, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin, parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijskih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vnaprej po nakazilu. Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 48—	četrt leta 12—
pol leta 24—	na mesec 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34.

Konference na Dunaju.

Novi nemški državni tajnik za zunanje zadeve von Hintze je dospel na Dunaj in med avstrijskimi, ogrskimi in nemškimi državniki se vrše v avstrijski prestolnici važne konference. Prvotno je bilo namenjavano, da se teh konferenc udeležijo sam nemški državni kancler. Zatrjuje se, da je ostal grof Hertling doma, ker najkvalnejše avstrijsko - nemško vprašanje, poljski problem: se ni dovolj zrelo. Nasprotstva, ki vladajo med Berlinom in Dunajem glede poljskega vprašanja, so znana in v članku prof. Friedjunga, ki smo ga objavili včeraj, precej točno orisana. Ker se Poljaki nečijo izjaviti ne za avstrijski, ne za nemški načrt, je položaj tem težavnejši.

Na Dunaju skušajo državniki Nemčije in monarhije nadaljevati posvetovalja, ki so se pričela avgusta v Dunajem glavnem stanu. Naravno je, da tu ne gre le za poljsko vprašanje, temveč za ves kompleks problemov zunanje in notranje politike, ki so bistvenega pomena za položaj centralnih držav, kadar pride do mirovnih pogajanj. V zadnjem času je vsenemški aneksionizem postal precej malobeseden in tudi krogi, ki so preje neprestano govorili o nemškem t. j. nasilnem miru, so pričeli označevati vojno kot obrambno vojno in razmotrivati o sporazumnem miru.

Ententa tone danes v zmagovalstvo in vedno ostrejši glasovi prihajajo z zapada in iz Amerike. Ni izključeno, da iščejo državniki centralnih držav baš v tem trenutku nove trezne formule, ki bi naj celemu svetu pokazala, da so osrednje sile pripravljene skleniti pošte mir in da ni njihova krivda, ako še nadalje teče kri na bojiščih.

V tem pogledu pa niso važni le zunanje politični programi, temveč igra vsaj za monarhijo odločilno vlogo tudi notranji problem, vprašanje njenih narodnosti. Dunajski državniki so si sedaj toliko na jasnem, da se monarhija ne more z uspehom lotiti nobene mirovne akcije, ako ostane njeno narodno vprašanje nerešeno. Zato se vrše v zadnjem času intenzivna pogajanja med Dunajem in Budimpešto in pripravljajo se načrti za revizijo ustave. Gre očitno za velike stvari; Wekerle prihaja na Dunaj, Hussarek se vozi v Budimpešto, ogrski ministrski predsednik kliče k sebi voditelje opozicije, vrše se avdijske — skratka, pripravljajo se, kakor vse kaže, program, o katerem so na Dunaju prepričani, da je velikopotezen. V ospredju se nahaja zlasti jugoslovansko vprašanje. Mi smo v posesti važnih informacij, toda stara metoda se uveljavlja tudi tokrat, javnost o vseh teh načrtih še ne sme ničesar izvedeti in cenzura bolj kakor kdaj brezobzirno varuje znanje - politične interese - in vlada pravi, da nam bo že sama svoj čas vse potrebno povedala.

Vlada se pri tem očitno ne zaveda, da še ne zadostuje, ako je napravila načrte in da v današnjih demokratičnih dobi ni mogoče ničesar več storiti in doseči, česar narodi nočejo. Zato mirno pričakujemo, kaj nam bodo povedali gospodje Hussarek in tovariši in le poudarjamo, da se seveda zlasti vprašanje da rešiti le v smislu ujedinenja in popolne državnosti našega naroda.

Notranji problem monarhije je vojni problem in že zato smemo smatrati, da se o njem razpravljati tudi v konferencah z nemškimi državniki. Nemško časopisje je v zadnjem času opetovano izjavljalo, da je od ureditve narodnostnega vprašanja v monarhiji odvisna njena »zvezna zmožnost«, ki bo zlasti v vprašanju miru postavljena pod veliko preizkušnjo.

Na Dunaju in v Berlinu očitno prevladuje mnenje, da se bližajo koncu vojne in da je treba torej pospešiti priprave za mir. Ali je to mnenje pravilno ali ne, je težko soditi. Na zapadu divjajo nepopisno ljute bitke, državniški entente postajajo od dne do dne nespremljivejši, na obzorju groze novi konflikti. Položaj bo postal še jasnejši, čim se zaključijo bitke na zapadu. Takrat bodo morda centralne države izpregovorile na zunaj in na znotraj velike besede.

Kmetijstvo in obilica denarja.

(Dopis iz poljedelskih krogov.)

Vedno najdem v slovenskih časopisih gospodarske novice in razne druge opazke, v katerih se trdi — naravnost ali neposredno, da ima kmetijstvo v sedanjih izjemnih časih strahovite dobičke in da je vsled splošne draginje prišlo na kmete ogromno denarja. Zdi se mi, da vlada mnenje, da sploh nikomur ni tako dobro kakor kmetu; temu da je vojna izmed vseh stanov največ koristila.

Z ozirom na dejstvo, da smo Slovenci in Jugoslovani vobče po ogromni večini kmetijski narod, vsled česar je važnost tega stanu za našo gospodarsko bodočnost že dovolj utemeljena, je potrebno take napačne ali vsaj površne nazore pravočasno pregnati z naše javnosti.

Res je, da so vsled vojne nastale razmere, ki so pomagale kmetijstvu do velikih dohodkov — kmečki denarni zavodi, pred vsem zadruga in hranilnice, se polnijo z denarjem tako, da jim je denarna obilica že v naslednjem in jim povzroča večjih velikih skrbi. Toda odkod prihaja ta denar? Od tod, ker se vrši na kmetih prava razprodaja. »Ausverkauf«, kakor to zelo primerno imenuje Nemec. Zalog živin že zdavnaj ni več; ni krme, ni živine. Kmetijski stroji se vedno bolj obrabljajo, novih se sedaj ne kupuje — kar je napačno! — ravno isto velja glede orodja, od najmanjše žlice v kuhinji do največjega voza. Nove hiše se ne zidajo, stare se ne popravljajo. Polja se ne obdelujejo več s pristno skrbnostjo, kakor nekdaj, ker primanjkuje gnojil in ljudi. Ceste razpadajo, se ne popravljajo, nove se ne delajo. Obleka in obuvalo se kupi le tedaj, kadar je sila že skrajna. Kratko: vse to, kar je po prej sestavljalo premoženje kmetijskega gospodarstva, zginava vedno bolj in ako se bo to še nekaj časa nadaljevalo, potem pride dan, ko kmetijstvo niti toliko blaga ne bo več pridelalo, kakor ga rabi samo. To je za strokovnjake danes popolnoma jasen račun. No in od kod torej obilica kmečkega denarja? Razprodaja se vse, živče in živina, za visoke cene — dasiravno razmeroma niti zdaleka ne za tako visoke cene, kakor se prodaja industrijsko blago, investira pa se v kmetijstvo ničesar.

K temu se lahko navaja, da je isto opažati tudi v trgovini in v rokodelstvu. Trgovci je vse razprodali, toda kaj to njemu mar? Neki trgovec mi je rekel: »Vse razprodam, ali vedno dobim zopet novo blago. Vsakokrat plačam dražje, pa tudi vsakokrat dražje prodam. Jaz se za svoj zaslužek ne bojim.« Tako govori trgovec. In rokodelci? Niti primere ni pri njem z našim kmetijstvom glede porabe in obrabe vseh onih gospodarskih sredstev, ki jih potrebuje v svojem obratu. Ako je rokodelcu zmanjkalo surovin za izvrševanje obrti, tedaj se je lotil pač vojaških dobav — posebnost krojači in čevljarji. Če pa tega ni hotel storiti, potem je moral obrat skrajšati, vsled vedno višjih cen še zmiraj zaslužiti. Rokodelci menda zdaleka ne nalaga v denarne zavode tolikih prihrankov, kakor kmet; toda če se gospodarske razmere vsled vojne še tako zvišajo v ne navadno smer, delo ima zmiraj, zaslužek ima, da lahko živi. Ker je vse drago, živila in surovine, pač tudi svoj izdelek drago zaračuna — in živi.

V strokovnih krogih so si danes na jasnem, da se bo med vojsko zbrani denar po vojski razbil. Takrat bo zopet kmet največji revež, kakor je bil že nekdaj. Ne le da bo treba obnoviti vsa kmetijska gospodarstva, treba bo tudi sodelovati pri kritju vsled vojne nastalih javnih dolgov. Prišla bo doba tako mogočnega kreditnega gospodarstva, kakor ga naše kmetijstvo še sploh nikdar ni doživelo. Bodo to časi, ki utegnejo biti za nas Slovence kot kmečki narod usodopolni. Že pred vojsko se je hotelo tujcem naše zemlje, naših kmetij, po vojski bodo mogli to doseči, ako naše denarništvo ne bo dovolj urejeno, da bo v polni meri zastopilo vsem zdravim kreditnim zahtevam našega kmetijstva. Dobro bi bilo premisliti o tem, kako bi se dalo kmetijstvu služiti denarništvo še izpolniti, da bo ložje ustreglo po vojski vsem nalogam.

Vlada se zaveda, kaj čaka kmeta glede denarnega gospodarstva, zato nekako naglo ustanavlja »avstrijsko združeno blaginjo« s 35 milijoni kron državnega denarja. Zavod bo po svojem bistvu služil pretežno kmečkemu osebnemu kreditu. Mesto površnih opazk bi

bilo koristneje misliti na to, kako se bo dalo slovenskim kmečkim denarnim zavodom — v prvi vrsti so to posojilnice-zadruga — zagotoviti vse dobrote »avstrijske zadruga« blaginje. Ako se ne izvede čimprej ujedinenje slovenskega zadruga, potem je gotovo, da bomo zopet opeharjeni. Krivi pa bomo v tem slučaju popolnoma sami. V doglednem času se bo sestavljalo vodstvo zadruga blaginje. Kdo si bo takrat upal z nado na uspeh zagovarjati naše interese vzpričo naše zadruga razdrapanosti? Nemci imajo že vse svoje ljudi za zavod določene. Slovenec pa se še ni doslej prav nič mudilo. Kaj naj nastane iz tega?

Veljava papirnatega denarja.

(Zgodovinska slika.)

Denar imenujemo ono blago, katero ima namen in sposobnost izenačiti v prometu dajative in protidajative. Denar je namenjen, da kroži med ljudstvom in služi kot sredstvo za kritje obveznosti. Prvotni zamenjavalni promet ni mogel biti brez takega sredstva. Pa tudi zakoni so kmalu potrebovali sredstev, da so označili n. pr. kako kazen po svoji visokosti, tako da je postalo dotično plačilno sredstvo kmalu zakonito plačilno sredstvo, da je dobilo zakonito veljavo.

Denar ima tedaj svoj pomen in obstanek v tem, ker prihrani na delu in glavnici, ter omogoči lažji promet. Snov, katere se rabi kot denar, mora imeti tedaj gotove cene, da zamore služiti kot merilo za druge cene. Ne sme pa biti zopet predragocena, ker sicer ne more služiti kot plačilno ali menjalno sredstvo pri menjavi malih stvari. Mora se dati deliti in sestavljati v večje in manjše množice, mora biti stalna in trpežna. Kot take snovi naj navedem iz zgodovine: kožo, koruza, kavina zrna, žito, polžve hišice (kavri). V Aziji in Afriki nadalje živina. Slednja se lahko prepelejo drugam, čreda se da deliti in sestaviti, ima gotovo ceno, ki se ni mnogo izpremenjala. Se stari Grki so cenili vrednost premoženja z navedbo števila glav goveje živine.

Že zgodaj pa je nastopil poleg blagovnega denarja ali pa namesto njega kovinski denar. Železo in baker sta služila v izdelavo orodja in orožja, nakita itd. Se bolj pozeležo je pa ljudstvo za nakite zlahtne kovine. Nakiti so veljali kot znamenje moččnosti in bogastva. Zlato, srebro, pozneje tudi platina so bili najbolj redki, najbolj zaželeni in iskani predmeti. Ker se morejo poljubno deliti, se lahko prenesejo, ker imajo vsled svoje stalnosti tudi stalno vrednost, so bili najprimernejši predmeti za denarno snov. Dado se z lahkoto deliti, rezati, sekati, v poljubne oblike stiskati, kovati itd. Izpoznati jih ni težko po barvi, zvniku in teži. Zato so se začele zlahtne kovine že zgodaj kovati, v gotove oblike z določeno težo, ki so se uporabljale pri zamenjavi blaga.

Pomen denarja v našem zmislu so dobile te kovane oblike šele pozneje, ko so bile proglašene za zakonito plačilno sredstvo in postavljene pod varstvo javnosti. Prej so bile ali blago z menjačo se tržno ceno, kakor so bili pri nas cekini pred vpeljavo zlate denarne veljave leta 1892., ali pa trgovski polnovredni denar izven veljave, kakor so bili tolarij cesarice Marije Terezije.

Z naraščanjem prometa na postane tudi kovinski denar preokoren, pretežak, predrag, tudi bi zmanjkalo kovinskih snovi, da to se je poskusilo najti zanj »na dom estek«. Kaj je to, v današnjem času ni treba nikomur razlagati, ker živimo itak od samih »nadmestkov«.

Ta nadomestek je zaupanje ali kredit. Začel se je kovati najprej denar, ki ni imel toliko in take snovi v sebi, kakor je bila označila njegova zakonita vrednost. A to še ni zadostovalo. Izdajati se je začelo nakazila na denar, na kovinsko snov. Pa nakazila so bila iz papirja in so se ravno tako dajala in jemala, kakor denar sam. To je bil surogat za denar, ki je postal pravi denarni surogat seveda tudi šele takrat, ko je zadobil zakonito plačilno vrednost, ko je postal zakonito plačilno sredstvo, katero je moral vsak vzeti za plačilo, namesto plačila v kovanem denarju. To so n. pr. naši bankovci s prisilnim kurzum, s prisilno vrednostjo. Papirni denar lahko izdaja država sama, ali zasebne banke, in te s privoljenjem države ali brez tega. V ožjem zmislu

besede pa razumemo pod papirnatim denarjem samo tak papir, ki ima prisilni kurz in velja kot zakonito plačilno sredstvo, katero mora sprejeti vsak kot plačilo, medtem ko država, ki ga izdaja, ni vezana na izplačati ga v kovini. Tu sloni vrednost na plačilnem zaupanju, češ, da se mora ta denar vporabiti zopet za plačilo drugih obveznosti.

Tudi se vpelje kritje tega denarja v zlato, katero shranjuje država sama, ali pa kaka velika banka, ki je potem vezana dati na zahtevo proti izročitvi papirja kovano zlato v isti vrednosti, katere je določena papirju. Tako je bilo n. pr. pri Avstro-ogrski banki. Na vsakem bankovcu je tiskano: »Avstro-ogrška banka plača za ta bankovec na zahtevo znesek po ... K v zakonitem kovinskem denarju.«

V splošnem ločimo papirni denar v več vrst:

a) Denar, ki nima prisilnega kurza, ki ga ni nihče dolžan vzeti kot gotovo določeno vrednost, a je izdajatelj vezan, da ga na zahtevo izplača v kovinskem denarju;

b) denar, ki ima prisilni kurz in ga mora izdajatelj na zahtevo tudi izplačati v kovinski vrednosti, n. pr. ameriška zakladna pisma.

c) Denar, ki ga izdajatelj ni vezan izplačati v zlato, pa ima vendar prisilni kurz, tako da ga mori vkljub temu vsak vzeti. Tak je bil prej avstrijski državni papir.

Z izdajo večjega števila bankovcev dobi država lahko ogromne svote, katere bi morala inace kot dolg sicer obrestovati. Radi tega so se mnogokrat prekoračile dovoljene meje. To se je zgodilo na Francoskem, na Avstrijskem, na Ruskem po letu 1854. O tem pozneje več.

Posledica takega gospodarstva je bila, da je vrednost papirja v primeri z vrednostjo kovinskega denarja padla »pod pario, pod enakost. Ker je pa imel papir prisilni kurz, prisilno vrednost, nastala je namesto kovinske papirna vrednost, papirna veljava denarja. Ta papirna veljava se je občutila še bolj tam, kjer sta bili dve vrsti papirja, državni papirji in bankovci, kakor je bilo to pri nas. Papirni denar je postal manj vreden nego kovinski, to je, imel je disažio. Manjša plačilna moč papirnatega denarja poznala se je najprej pri izplačilih napram inozemstvu. Cena vseh vrst blaga iz inozemstva je narasla navede, v resnici pa je le padla plačilna moč papirnatega denarja.

Pa tudi v lastni državi nastanejo razne neprijetnosti. Zato se mora vedno skrbeti, da se denar, ki je po nepotrebnem izdan, vsak čas lahko zopet izloči iz prometa. Ako država ne izda preveč tega papirja, zadostuje že sprejemanje teh papirjev pri državnih blaginjah, da njih vrednost ne more pasti. A sedaj pogledimo, kako se je delalo v praksi.

Začetkom 18. stoletja, leta 1716., je bil poklican od francoskega regenta na Francosko Anglež John Law (izg. Lao). Maja meseca 1716 je dobil od vojvode orleanskega dovoljenje ustanoviti delniško privatno banko, ki je poslovala jako solidno, dokler ni vojvoda razširil njenih pravic in iz samogoltnosti silil v neomejeno špekulacijo. Tedanja generalna banka Jahn Lawa se je izpremenila v državno banko in bankovci so se natisnili v velikanskih množinah, za 3071 milijonov livres.

Leta 1790 je izdal nacionalni zbor papirni denar, nakazila na vrednost zaplenjenega cerkvenega premoženja, pozneje tudi kraljevega in premoženja izselencev, z določitvijo, da se bo ta denar, imenovan »assignat«, sprejel pri prodaji tega premoženja namesto denarja kot plačilo. Na ta način bi se plačal državni dolg. Kmalu se je pa podal assignatom prisilni kurz. Vsak jih je moral vzeti kot denar, kot plačilno sredstvo. Najprej se jih je izdalo za 400 milijonov livres, potem vedno več in več, da jih je bilo nazadnje za čez 45 milijard pravih, in še mnogo ponarejenih.

Prvi čas so veljali assignati toliko, kakor kovani denar, toda takoj, ko se jih je preveč izdalo, je padel njihov kurz. Leta 1796 so bili vredni samo še 1%, tako da se je blago kupovalo za nezasišano drage cene v papirju. Nastavile so se maksimalne cene, pa niso pomagale nič. Februarja 1796 je bila njih kurzna vrednost zmanjšana na 1/100, pozneje na 1/1000 prvotne vrednosti. Izdal se je nov papirnat denar za 2400 milijonov, takozvani mandati. Ko se jim je določil prisilni par, padli so tudi ti na 3% vrednosti v par mesecih. Maja 1797. proglasili so se vsi assignati za neveljav-

ne. Že februarja 1797. se je odpravil prisilni kurz mandatov, ki so se sprejemali pri javnih blaginjah po dnevnim cenam: ta je bila 1/1000 nominalne prvotne vrednosti. (Kon. pr.)

Zakon o odškodnini po krivici preganjanim civilnim osebam.

Te dni je stopil v veljavo zakon o odškodninski dolžnosti države nasproti civilnim osebam, ki so v tej vojni po krivici trpele škodo.

Clen I. določa primerno odškodnino za slučaj, ako je bila kaka civilna oseba po kakem pripadniku vojaškega stanu ali na njegov ukaz umorjena ali težko poškodovana. Izključeni so slučaji zakonitih usmrtev, potem slučaj, ki se pripete v nastopu proti dejanjem, ki so pod smrtno kaznijo prepovedana, kakor tudi slučaj, ki nimajo z izvrševanjem službene oblasti nobene zveze.

Clen II. določa odškodninsko dolžnost države nasproti civilnim osebam, ki jih je kaka civilna ali vojaška oblast iz vojaško ali državni policijskih ozirrov po krivici imela več nego tri mesece zaprte, konfinirane ali internirane. Beguncev se ta zakon ne tiče. Do odškodnine nimajo pravice osebe, glede katerih je obstajal utemeljen sum, ki se kasneje ni ovrgel, ali ki so nastop oblasti povzročile nalašč ali na vsled posebne brezbrižnosti.

Odškodnina je varna pred rušeljno, izvenzemski vzdrževalniški terjatve. Odškodninska pravica se more podedovati, ako jo je potrdil minister ali je vložena tožba proti državi. Razen tega obstoja omejena dedičnost za bližnje sorodnike umorjenega ali poškodovanega. Stroški za poizkušeno ozdravljenje ali rešitev življenja se povrnejo v vseh slučajih.

Postopanje za dosego odškodnine je dvojno: upravno in sodno. Najprej se mora stranka v teku dveh let obrniti na domobranskega oziroma notranjega min. z zahtevo, da ji prostovoljno prizna odškodnino. Ako v šestih mesecih ne dobi odgovora ali pa je le ta nezadovoljiv, more v roku treh mesecev nastopiti pravno pot. Tožba se vložna na pristojno višje deželno sodišče, odkoder je odprta pot na višjiše sodišče. Pravno postopanje se ravna po civilnopravnem redu. Pod pogojem vzajemnosti se prizna odškodnina tudi inozemcem.

Poseben zakon, ki je istotako stopil v veljavo te dni, določa odškodnino za preiskovalni zapor. Državno odškodnino morejo zahtevati osebe, ki jih je kako civilno sodišče radi kaznivih dejanj, ki spadajo v njegovo sodstvo, spravilo v zapor, a so bile kasneje oproščene oziroma se je ustavilo preganjanje proti njim ali če iz vsega početka ni bilo utemeljenega razloga za odreditve zapore ali če se sum tekom kazenskega postopanja ovrgel. Ako je prizadeval nalošč ali vsled velike nemarnosti sam povzročil, da so ga zaprli, mu gre odškodnina le tedaj, ako se je preiskovalni zapor protipostavno podaljšal. Odškodnina se more odrediti v vseh slučajih, ako je bil prizadeval oproščen le vsled nezvestnosti, če je pripravil zločin, če je zakrivil veliko nepoštenost, nemarnost ali posebnost zločnosti, če so ga tekom preiskovalnega zapore jeli preganjati tudi zaradi kakega drugega kaznivega dejanja, ki bi bilo zapor opravičilo in glede katerega se sum ni ovrgel. Končno tudi tedaj, ako je stal prizadeval ob aretaciji pod policijskim nadzorstvom.

Odškodnina gre le za sodni ali policijski zapor, ki je prešel v sodnega ali ako se je postavno dopustna doba podaljšala. Za zapor v vojaškem kazenskem postopanju se prizna odškodnina le osebam, ki spadajo glasom § 14. v. k. p. r. za domobranstvo ali vsled ustave civilnih sodišč pod sodstvo vojaških sodišč. Odškodnina se prizna samo v izmeri gmothe škode, ki jo je kdo v resnici utrpel. Odškodnina je le deloma zarubljiva, more se prenesti na drugo osebo in podedovati.

Parlamentarne vesti.

Baron Hussarek in Četi.

Dunaj, 3. septembra. V konferenci zastopnikov Češkega Svaza poslancev Staneka, Tusarja in dr. Frante s Hussarekom se je stavilo do ministrskega predsednika vprašanje, koliko resnice je na vesteh o obljubah, katere je dal nemškimi radikalnim poslancom za njih glasove v prilog proračunskemu provizoriju.

Baron Hussarek je odgovoril, da ni ničesar obljubil in da je odredbo glede okrožnega sodišča v Trutnovu prevzel od svojega prednika ministrskega predsednika Seidlerja. Zlasti je izrecno ugovarjal resničnosti poročila o skorajšnji

razdelitvi češke deželne upravne komisije na dva dela.

Češki zastopniki so ministrskemu predsedniku predložili svoje pritožbe glede persekucij proti češkemu narodu. Baron Hussarek je na te pritožbe pripomnil, da nima nobenega veselja na persekucijah in da v, kako malo vredne so take persekucije.

To je seveda popolnoma drugače kakor se danes ponavlja v nemškem taboru. Hussarek je dolžan dati pojasnila in sicer javno. Češki Svaz mora vedeti, s kom ima čast občeati. Prednika barona Hussareka so češki poslanci kljub vsem aktom, ki jih je storil proti Čehom, vedno spoštovali kot moža časti, s katerim je bilo kljub vsej sovražnosti mogoče govoriti. In v resnici so češki poslanci konferirali s predsednikom baronom Hussarekom tudi do zadnjega trenutka.

Baron Hussarek mora razpršiti vsa domnevanja, češ da govori z vsako stranko drugače. Češki poslanci vedo, da jim je vsaka vlada sovražna, toliko moč pa imajo vendar, da si morejo izsiliti, da se vsaka vlada z njim pogaja odkrito in pošteno.

Hussarekova pogajanja.

Dunaj, 3. septembra. Predsednik zveze nemško-nacionalnih strank poslanec dr. Waldner je bil danes dopoldne na enournem razgovoru pri ministrskem predsedniku baronu Hussareku. Konferenca je veljala v prvi vrsti predstoječemu zasedanju finančnega odbora. Po drju Waldnerju je sprejel baron Hussarek tudi poslanca dr. Langenhana.

Seja obnovitvenega odbora.

Dunaj, 3. septembra. Državnozbornski odesk za obnovo po vojni razdeljenih pokrajin je sklican za četrtek, 12. t. m. ob 10. uri dopoldne, k prvi seji po počitnicah.

Ministrski svet.

Dunaj, 4. septembra. Včeraj popoldne ob 4. uri se je sestel ministrski svet pod predsedstvom barona Hussareka. Ministrski svet je razpravljal razun o tekočih resortnih zadevah tudi o predpripravih za jesensko zasedanje državnega zbora.

Delegacije.

Dunaj, 4. septembra. Med poslanci se vnovič razpravlja o možnosti, da se sestane delegacije vendarle še tekom tega meseca. Zatrjuje se namreč, da vladni krogi ne bi delali ovir, da zborujejo delegacije istočasno z odseki državnega zbora, kar bi omogočilo njih skorajšnje sklicanje.

Poslanec dr. Korošec za tržaško srednje Solstvo.

Dunaj, 3. septembra. Pri zadnji konferenci z ministrskim predsednikom baronom Hussarekom je spravlil poslanec dr. Korošec na razgovor tudi nevdružne razmere o slovenskem srednjem Solstvu v Trstu. Baron Hussarek je obljubil, da se bo vlada z zahtevami podrobno pečala.

Od Ypresa do Soissons.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 3. septembra. (Kor. ur.) Z apadno bojišče. Skupina gim. Ruperta in go. v. Böhma. Med Ypresom in La Basseece uspešni infanterijski boji. V predpolju naših novih pozicij med Scarpo in Sommo so Angležii nadaljevali svoje napade. Jugovzhodno od Arrasa se je Angležem posrečilo s premočnimi četami vtisniti naše infanterijske črte na obeh straneh velike ceste Arras - Cambrai. Na črti Etain - vzhodni rob Durya vzhodno od Cagnicourt - severozapadno od Ouenta - severni rob Noreuilla, smo vjeli so-vražni sunek. Večkratne sovražne poskuse prodreti preko višin pri Duryu in vzhodno od Cagnicourt proti kanalu so se ponesrečili ob nastopu naših pripravljanih rezerv. Na obeh straneh Bapaume deloma z oklopnimi vozovi, deloma po kar najsišnejši artiljerijski pripravi izvršeni sovražni napad je bil zavrnjen. Severno od Somme smo držali po stilih bojih višine vzhodno od Sallv-Moislains-Aizecourt le Haut - vzhodni rob Peronna. Na obeh straneh železnice Nesle-Ham je že v zadnjih bojih posebno preizkušeni rezervni pehotni polk št. 271 tudi včeraj zopet zavrnil večkratne napade Francozov. Sicer med Sommo in Oiso samo artiljerijsko delovanje. Po večerni, kar najsišnejši artiljerijski pripravi, so napadli Francozi, ojačeni z morskimi in ameriški divizijami, dopoldne med Oiso in Aisno. Napadi, izvršeni iz nižnje Ailette proti Pierre Mandu in Volombray, so se ponesrečili v našem ognju, na posameznih točkah pa je vrgel naš protisunkov sovražnika nazaj. V gozdovih zapadno in južno od Coucy le Chateau je sovražnik naše prednje črte nekoliko odrinil od Ailette. Med Ailetto in Aisno so se opetovani z globočimi sovražni napadi ponesrečili. Gardni kirasirji, cesarski kirasirji in dragonci polka št. 8 pod vodstvom komandirja podpolkovnika grofa Magnisa so z včerajšnjim dnevom od njih nastopa zavrnili 16 težkih sovražnih napadov ter vedno obdržali poverljene jim pozicije.

— v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 3. septembra. Med Scarpo in Sommo miren dan. Včeraj ponoči tu pričetno gibanje se je po načrtu izvršilo. Na obeh straneh Noyonsa smo zavrnili francoske delne napade. Med Ailetto in Aisno so se zvečer razvili novi boji.

Vas Etain leži ob južnem bregu potoka Sensée, 4 km severno od Soissons. Polagoma so zavzele središča sovražnega odpora. Polastili smo se ozemlja na vzhodnem bregu kanala. Sovražni odpor je bil posebno silen pri vasi Chevilly, ki je ostala končno v naših rokah. Nemci so jo bili, dvakrat zopet zavzeli. Severno od Haplinecourt in Morlinecourt smo razširili svoje pridobitve. Severno od Soissons smo zavzeli Juvigny in Crouy po silnem boju ter dospeli do zapadnega roba Flurva.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

Dunaj, 3. septembra. (Kor. ur.) Z apadno bojišče. Skupina gim. Ruperta in go. v. Böhma. Med Ypresom in La Basseece uspešni infanterijski boji. V predpolju naših novih pozicij med Scarpo in Sommo so Angležii nadaljevali svoje napade. Jugovzhodno od Arrasa se je Angležem posrečilo s premočnimi četami vtisniti naše infanterijske črte na obeh straneh velike ceste Arras - Cambrai. Na črti Etain - vzhodni rob Durya vzhodno od Cagnicourt - severozapadno od Ouenta - severni rob Noreuilla, smo vjeli so-vražni sunek. Večkratne sovražne poskuse prodreti preko višin pri Duryu in vzhodno od Cagnicourt proti kanalu so se ponesrečili ob nastopu naših pripravljanih rezerv. Na obeh straneh Bapaume deloma z oklopnimi vozovi, deloma po kar najsišnejši artiljerijski pripravi izvršeni sovražni napad je bil zavrnjen. Severno od Somme smo držali po stilih bojih višine vzhodno od Sallv-Moislains-Aizecourt le Haut - vzhodni rob Peronna. Na obeh straneh železnice Nesle-Ham je že v zadnjih bojih posebno preizkušeni rezervni pehotni polk št. 271 tudi včeraj zopet zavrnil večkratne napade Francozov. Sicer med Sommo in Oiso samo artiljerijsko delovanje. Po večerni, kar najsišnejši artiljerijski pripravi, so napadli Francozi, ojačeni z morskimi in ameriški divizijami, dopoldne med Oiso in Aisno. Napadi, izvršeni iz nižnje Ailette proti Pierre Mandu in Volombray, so se ponesrečili v našem ognju, na posameznih točkah pa je vrgel naš protisunkov sovražnika nazaj. V gozdovih zapadno in južno od Coucy le Chateau je sovražnik naše prednje črte nekoliko odrinil od Ailette. Med Ailetto in Aisno so se opetovani z globočimi sovražni napadi ponesrečili. Gardni kirasirji, cesarski kirasirji in dragonci polka št. 8 pod vodstvom komandirja podpolkovnika grofa Magnisa so z včerajšnjim dnevom od njih nastopa zavrnili 16 težkih sovražnih napadov ter vedno obdržali poverljene jim pozicije.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

Nemški napadi niso imeli uspeha.

31. avgusta zvečer. Čez dan je trajal boj z največjo silo v okolici kanala in severovzhodno od Soissons. Naše čete so pridobile korak za korakom tal. Polagoma so zavzele središča sovražnega odpora. Polastili smo se ozemlja na vzhodnem bregu kanala. Sovražni odpor je bil posebno silen pri vasi Chevilly, ki je ostala končno v naših rokah. Nemci so jo bili, dvakrat zopet zavzeli. Severno od Haplinecourt in Morlinecourt smo razširili svoje pridobitve. Severno od Soissons smo zavzeli Juvigny in Crouy po silnem boju ter dospeli do zapadnega roba Flurva.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke ter se polastili vasi Crecy au Mont. Na ostali fronti je bil dan miren.

1. septembra zvečer. Čez dan je prejel artiljerijsko delovanje ob Sommi in severnem kanalu, severno od Ailette. V gozdu zapadno od Coucy le Chateau smo se ustali na južnem bregu reke

Zahvalni pozdrav hrvaškega zastopnika.

Dalmatinski poslanec Dujo Mikac, ki se je udeležil slovenskih slavnosti, je poslal dr. Korošcu sledeče pismo:

Presvetli gospodine doktore!
Prije povratka u užu zavičaj dopustite da Vam, iz glavnoga grada Hrvatske, u ime i svojih drugova iz Dalmacije, ponovim izraze udivljenja i zahvalnosti za ličanstveni doček, bratovsku gostoljubivost i za neprolazne patriotske vtiske, što ih svi doživljismo u bijelog Ljubljani, a u neposrednom doiru s najizloženijim dijelom našega naroda, koji je u Sloveniji, na raskršću nacija, jednodušno progovorio glasom ujedinjenih Hrvata. Slovenaca i Srba za slobodu zajedničke nam domovine, zbraćimljene u radu za prava potlačenih sa srodnom nam Čehoslovacima i Poljačkim narodom, u osvitu nove slavenske demokracije.

Na stazi za ostvarenje najviših ljudskih i narodnih ideala nema sile, koja bi nas mogla od vas rastaviti jer bi to značilo propast sviju nas, a mi vjerujemo da ćemo do kraja složno izdržati borbu, koja će svijetu otkriti: Jugoslaviju, taj oduševljeni, zanosni poklik nezaboravnih ljubljanskih dana 16., 17. i 18. VIII. 1918.

Mi ćemo ih se u bolje doba spominjati, blagodari vama i odabranim duhovima oko vas.

Izvolite primiti izjavu najdublje osobnog poštovanja i pristajanja.

Dujam Mikac.

Zagreb, 24. avgusta 1918.

Dnevne vesti.

— Vojno odlikovanje. Bolniška strežnica v Ljubljani Alojzija Novak je odlikovana s srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje.

— Vojna odlikovanja. Cesarstvo pohvalno priznanje s meči je dobil rezervni poročnik Ferdinand Tratnik 87. pp. Cesarstvo pohvalno priznanje je bilo sporočeno ritmostru dr. Cirilu Radeu i etapnega skup. poveljstva v Bellunu.

— Shod kranjskega učiteljstva, ki bi se imel vršiti jutri popoldne je vlada prepovedala.

— Pregledovanje vojaštva v zaledju. Pregledovanje vojaštva v zaledju se je pričelo 2. t. m. in bo trajalo do konca oktobra.

— Razveljavljanje poljedelskih oprostitvev? Z Dunaja nam poročajo: V gotovih krogih se govori, da bodo s 15. septembrom razveljavljene vse oprostitve poljedelcev. Koliko je na stvari resnice, se ne da dognati. Vojaske kiristi vesti ne potrjujejo, pa jo tudi ne zanikajo.

— Dajte knjig za naše fante! 17. pešpolk odhaja je dni iz fronte na odih v neko zapuščeno pokrajino, ki ne nudi našim fantom nobenega razvedrila. Nesrečno pričakuje slovenski vojaki, da se vrne župnik Škerjanec, ki jim je obljubil nabrati v Ljubljani slovenskih knjig. Naj njihovi upi ne bodo zaman! Kdor ima čtivo, naj jim ga pošlje! Knjige je prinesiti v naše upravnništvo do petka. Dvakrat da, kdor hitro da.

Pozdrav in prošnjo naših junakov 17. pešpolka prinašam naravnost iz fronte. Od junija meseca smo nepretrgoma v ognju in velikem trpljenju. Časopisi z novicami iz drage domovine so nam lajšali in krajšali težave. Toda tudi to vez so raztrgali, in čutimo se zapuščene in pozabljene. Zato prihajam jaz s prošnjo za zabavne in poučne knjige, katere naj se prinese v upravnništvo »Slov. Naroda« do petka popoldne; jaz jih precej vzamem seboi. — Polkovnik župnik M. Škerjanec. — Današnji koncert »Ljubljanskega Zvona« je popolnoma razprodan. Postavili bodo v dvorano še par vrst sedežev, ki so na razpolago. Opozorjamo občinstvo naj do časa zasede svoje prostore, ker prične radi itati pozne ure koncert točno ob polvečuri uri zvečer.

— Bolezen nemške cesarice se je v zadnjih dnevih vnovič poslabšala, najbrž pod vplivom neugodnega vremena. Cesarica mora ostati v postelji.

— Izpajanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v četrtek, dne 12. septembra 1918 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stanovanje v I. mestnem okraju (Poljanski okraj), v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovača in Dolenska cesta) in v III. mestnem okraju (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v četrtek, dne 12. septembra, za stano-

vanje severno Prešernove ulice, Franca Jožefa ceste IV. in VI. mestni okraj — St. Peterški okraj in Vodmat) v petek, dne 13. septembra. Za Spodnji Šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gorji navedenih dneh, v soboto, dne 14. septembra. Uradne ure izplačevanja so od 3. do 4. popoldne.

— Akademija. V sredo, dne 11. septembra ob 8. zvečer priredi »Akademija« svoj prvi literarni večer v letošnji predavateljski sezoni. Predaval bo dr. Ivan Prilatič, avtor znane kulturno-politične monografije »Kersnik in njegova doba« ter urednik skupne izdaje naših knjižnikov, ki jo pripravlja »Tiskovna zadruga«. Predmet njegovega predavanja se glasi: »Lestviki Jurčič in Stritar kot glasniki mladostne slovenske kulture«. Opozorjamo na to predavanje že danes, in sicer tako z ozirom na predmet sam kot z ozirom na osebo predavatelja, ki je pred leti predaval v Ljubljani o Prešernu. Natančneje še priobčimo.

— Javna ljudska knjižnica Gospodarstvega in izobraževalnega društva za dvorški okraj je izposodila v mesecu avgustu 10.382, letos doslej 76.944 knjig. — Knjižnica posluje v društvenih prostorih Pred igriščem št. 1 (nasproti Marčanu na Rimski cesti št. 21) vsak dan, in sicer od delavnih dni od 1/2 do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 1/2 do 12. popoldne. Od dne 16. septembra posluje knjižnica ob delavnih odprta od 1/2 do 7. zvečer.

— Iz ruskega vjetništva se je vrnil slušatelj češke tehnike v Pragi Ljubljancin Josip Sirk. Bil je do srede julija t. l. v častniškem taborišču v Caricinu na Volgi, kjer so bili z njim do zadnjega skupaj sledeči Slovenci in Hrvatje: Kadetasp. 97. pp. Filej Josip, abiturient, Gorica; kadetasp. 79. pp. Tomšič Emil, uradnik, Trst; četovodja 79. pp. Reš Josip, knjigovodja, Sušak (Reka); dr. Ante Kraljič, odvetniški koncipient, Opatija; Milan Kresočević bančni uradnik, Reka. 78. pp.

— Oddajanje tobaka v Ljubljani. Ljubljanski stalni odjemalci bodo prejeli odslej svojo tedensko množino vsak ponedeljek, torek, sredo in četrtek od 10. do 12. ure popoldne in od 2. do 4. popoldne, in sicer — izven nekaj malih trafik — po skupinah, sestavljenih po številkah kart za kadilce. Kako so te skupine sestavljene in kdaj pride na vrsto ta ali ona skupina v vsakokratnem tekočem in naslednjem tednu, bo posneti iz delitvenega načrta, ki se bo vsak teden nanovo pritrill zunaj trafike. Nihče ne bo smel dobavljati prej, nego pride na vrsto njegova skupina.

— Izredni občni zbor društva tobanih trafikantov v Ljubljani se vrši v nedeljo, 8. septembra 1918 ob 2. popoldne v vrtnem salonu restavracije pri »Novem svetu« na Marjete Terezije cesti.

— Sestanek dunajskih visokošolcev se vrši jutri, v četrtek, dne 5. septembra.

— Iz škofjelške okolice nam pišejo: Kaj je s kartami za tobak? Minulo bo že en mesec, kar so nam obljubili karte za tobak, toda zmanj jih čakamo, tobak kaže, da imajo živeti, reveži ga ne dobi, mesto da bi dobili na teden 36 cigare ali 12 cigar, dobi cel mesec komaj 10 cigare, ali par cigar ali pa 2 zavoja listja. Kje je drugi tobak? Navedli bi lahko več slučajev, kako hodijo ženske pri stranskih vratih z jajci, mlekom, moko, fižolom itd. po tobak. Kar se danes rodi s tobakom, to je od sil, in to z blagom, ki je državna last. Ali bi se ne moglo temu odpočiti? Obracamo se do c. kr. finančnega ravnateljstva s prošnjo, dajte nam karte za tobak, katere nam pritičejo že od 5. avgusta in naredite enkrat konec odeduštva s tobakom. Saj tobak nam revežem privošči, moke tako nimamo, da si bomo vsaj z dimom svoj želoдец napolnili.

— Iz Studenega. Umrla je pri nas 20. avgusta Marija Kobal. Zadelo jo je kap. — Pri nas je dež krompirja grozno škodova. Polovica je že črna. Češp imamo dosti, drugega sadja malo, žita skoro nič. — Za mesec julij smo dobili samo tri kile moke, za avgust samo pol kile sladkorja in za sadije kuhali pa nič, le pet jih je dobilo. Mleka in masti ni moglo nič dobiti, kjer je kaj, dajo rajši Vipavkam za robo, 6 tednov stare prase stane 400 K. Kdor ima, ima. Neka žena v bližini je dala nekemu gospodu z Vrhnike 9 kil kuhane masla po 80 K, 2 kili za robo, drugo za denar, doma pa ne proda. — Španska bolezen je bila tudi pri nas v več hišah, opravila pa ni nič. — Na laškem bojišču je padel Anton Černe 17. pešpolka. Služil je 7 let. Škoda ga je.

— Aproxizacija v Zagorju ob Savi. Iz Zagorja nam pišejo: Da je potrežljivost našega naroda res velika, to je gotova stvar, motilo se pa oni gospodje, ki mislijo, da je ta potrežljivost brezkončna. Sedaj so nam poslali od »Vojnega žitnega prometnega zavoda« iz Ljubljane novo snov, ki ima oficijelno označbo »Maiskeimehl« ali pravilna označba bi mogla biti »Ratzen-

Antere«. Je to neke vrste moka, ki ni moka, marveč je to neka riava snov, ki diši po sladi, ko se skuha, je pa kakor navadno žaganje. Kure in prašice no kro te stvari, a za nas naj bi bilo to dobro. Ljudstvo je skrajno ogorčeno. Gospodje v Ljubljani neki pravijo, da je ta žir za premogarske dobere. Da bi se te gospode le en dan krmilo s tem »Maiskeimehl«, potem bi bili ozdravljeni. Kličemo Vam: Ne igrajte se s ognjem!

100
20
2
122
1050
64 -
1.70
80.20
41.80

124
64
14.50
7.8.50
124
78.50
48.50

Vransko. Tukajšnja Ciril - Metodova podružnica je uprizorila 24. in 25. avgusta Milčinskega narodno igro s petjem »Volkašin«, ki se je igrala, kolikor nam je znano, ob tej priliki prvič na slovenskem odru. Uspeh igre je bil izreden. Obkratit ji bila nabito polna dvorana občinstva, ki ni moglo prebrati lepe igre in dobrega igranja igralcev. Splošno pozornost je vzbujala s svojim krasnim igranjem Kata (gospa Zinka Vrablova), kateri je bil poklonjen prvi večer krasen sopak Zeleni bi videli »Volkašina« na ljubljanskem ali zagrebškem odru, kjer so na razpolago izvršeni pevci in orkester. Po drugi predstavi se je vršila veselica na Sentakovem vrtu, ki je tudi lepo uspela. Vso noč je vladalo veselo razpoloženje in živahno vrvenje. Bilo je navzočih poleg tržanov in okoličanov mnogo gostov iz Ljubljane, Celja, Motikla, Trojan, St. Pavla itd. Gospe in gospodične so imele mnogo truda s to veselico in je njih zasluga, da se je vse tako lepo obneslo. Posebno se moramo spomniti gospe Schaurlove in dr. Šerkove, ki sta imeli polno rok dela s predpripravi in veselico samo. Tudi gmeten uspeh teh prireditev je bil nad vse pričakovanje. Ciril - Metodova družba dobi 1000 kron, gladna jugoslovanske deca 400 kron, za vdove in sirote vranske fare po padlih vojaki se naloži 400 kron, vrh tega pa še ostane Ciril - Metodovi podružnici lepa vsota. Bodi izrečena tem potom vsem, ki so pripomogli h krasnemu moralnemu in gmetnemu uspehu podružničnih prireditev. Najiskrenejša zahvala.

— Iz Litije nam pišejo 1. t. m.: Trgovci iz Litije in Smartna so se večeraj poslovili od postajenačelnika, nadrevidenta Končana. Obžalovati je, da nas zapuščajo kremeniti značaj, ki je kot prijatelj in uradnik vedno vzorno posloval. Bil je brez razlike vsakega rad na uslugo in moramo priznati, da se ni bilo takega načelnika na postaji v Litiji, ki bi znal tako spoštiti interese južne železnice in prebivalstva v obojestransko zadovoljnost, kakor on. Želim in upamo, da da direkcija južne železnice gosp. Končanu vrednega naslednika. Gospodu Končanu pa želimo na njegovem novem mestu v Gradcu obilo sreče. — F. T.

— Dol pri Hrašniku. Veselica, ki jo je priredilo tukajšnje Bralno društvo s sodelovanjem Ciril - Metodove podružnice, se je obnesla nad vse pričakovanje dobro. Cisti dobiček znaša nad 1000 kron. Od tega se je poslalo slovenski šoli v Mariboru 500 kron, ostanek pa se porabi za društvene namene. Za tako lep uspeh gre v prvi vrsti zasluga neomnimna predsednikoma omenjenih društev gg. Omeru in Hofbaueru. Igra je ugajala občinstvu tako, da se je morala prihodnjo nedeljo ponoviti. Na veselicnem prostoru so skrbele za razna krepičila vrle gospe in gospodične: dolski mešani in moški zbor, kakor tudi hrastniški rudarski pevski zbor pa so marljivo vršili svojo nalogo. Mnogo smeja je povzročil zverinjak, pred katerim se je kar trilo ljudi. Vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli do tako lepe slavnosti ter pomagali postavljati temelj slovenski šoli v Mariboru, prav iskrena hvala!

— Sv. Lenari v Slov. goricah. Narodna veselica, ki jo priredi mariborsko Dramatično društvo dne 8. septembra 1918 v tukajšnih prostorih ob 3. popoldne, bo prva velika družabna prireditev v tem kraju tekom vojne. Že prva vest o njej je vzbudila v vseh krogih občo pozornost. V hiši vinčarjevi vlada isto zanimanje, kakor v kmetovih, veseli se te narodne veselice izobraženec istotako, kakor delavec, govori o njej staro in mlado. Saj pa je tudi znano, da so veselice, ki jih prireja mariborsko Dramatično društvo, res narodni prazniki, kjer ni videti in čuti razlike med bogatinom in ubožcem, med visokim in nizkim. Tam združuje zavest, da smo eden drugemu potrebni, vse sloje in iz tega naglaševanja enakosti izvira tista neprisliljena veselost, dete medsebojnega zaupanja.

— Izprememba prilika. Gospodična Olga Polajnske v Gradcu je dobila od namestništva dovoljenje, da sme nositi prilike po svojem na bojišču padlem ženinu nadporočniku Ivanu Bruncu 4. bos. - herc. polka. — Sedaj e torej imenuje: gospa Olga Brunc.

— Našel se je v nederjo, dne 1. t. m. na cesti med Kamnikom in Stranjem poravniki izgubitelji naj se ozglasi v pivovarno Union, Spodnja Šiška.

— Aproxizacija. + Meso na zelene izkaznice B št. 1501 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1501 do konca prejmejo goveje meso v četrtek dne 5. t. m. do polne v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je tale red: od 7. do pol 8. št. 1501 do 1650, od pol 8. do 8. št. 1651 do 1800, od 8. do pol 9. št. 1801 do 1950, od pol 9. do 9. št. 1951 do 2100, od 9. do pol 10. št. 2101 do 2250, od pol 10. do 10. št. 2251 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg mesa, kilogram stane 2 K 80 v. Stranke naj pripravijo drobiž.

— Krompir za III. okraj. Stranke III. okraja prejmejo krompir na zelena nakazila v četrtek dne 5. t. m. pri Mühleisu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: popoldne od 8. do 9. št. 1 do 180, od 9. do 10. št. 181 do 360, od 10. do 11. št. 361 do 540, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 541 do 720, od pol 3. do pol 4. št. 721 do 900, od pol 4. do pol 5. št. 901 do 1080, od pol 5. do pol 6. št. 1081 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 3 kg krompirja. Kilogram stane 70 vin.

— Prodaja praških klobas. Mestna aproxizacija bo prodajala klobase v vojni prodajalni v Gosposki ulici v četrtek dne 5. t. m. popoldne strankam z zeleno izkaznico B od št. 2000 do 2200. Vsaka oseba dobi 1/2 kg; kilogram stane 6 K.

— Aproxizacija. C. kr. civilnim državnim vpokojencem (tudi vdovam in sirotam) oddajala se bo kaša v petek, soboto in ponedeljek dne 6., 7. in 9. t. m. popoldne od 2. do 6. ure v običajnem abecednem redu, v skladišču, Vegova ulica 8, pritičje, in sicer pridejo na vrsto: v petek stranke od A—J, soboto od K—P, ostale v ponedeljek. Na vsako

osebo pride pol kilograma. Kilogram stane 1 K 74 v. Stranke naj prinesejo vreče ali posode in drobni odstet s seboi. — Vpokojenci državnih železnic in orožništva, kakor tudi vpokojene delavce tobačne tovarne ne spadajo v to skupino.

— Meso v Milani. Kakor poročajo iz Lugana, bodo dobivali v Milano od 1. septembra dalje na mesec po 250 gramov svežega in 450 gramov zmrznelega mesa.

— Proti latinski promocijski formuli. Z Dunaja poročajo, da si prizadevajo Nemci, da odpravijo latinsko formulo pri promocijah in jo nadomestijo z nemško. Akademski senat dunajske univerze se je v svoji zadnji seji že bavil s to zadevo.

— Eksplozija v Odesi. V predmestju v Odesi je eksplozija 31. avgusta uničila obsežno nekdane rusko - romunsko muničjsko skladišče. Manjše eksplozije so trajale do polnoči. Velika sladkorna tovarna Brodkega je vpepeljena. Škoda znaša več milijonov. Poroča se nadalje, da je bilo ubitih pri katastrofi nad 50 oseb, več sto oseb je bilo težko ranjenih. Na tisoče ljudi je brez strehe. Škoda znaša več sto milijonov. Katastrofo so povzročili po poročilu korespondenčnega urada, agentje entente.

— Viharno zborovanje hišnih posestnikov na Dunaju. V nedeljo se je vršilo na Dunaju zborovanje društev hišnih posestnikov z Dunaja in raznih kronov. Zastopano je bilo tudi ljubljansko društvo hišnih posestnikov. Zborovanje je bilo naperjeno proti zakonu v varstvo najemnikov. Zahtevali so, da naj se naredba glede varstva najemnikov, ki velja do 31. decembra 1918, izpremeni tako, da odpade vse omejitve in obremenitve, ki ovirajo lastnika pri razpolaganju s svojim imetjem. Hočejo kratkoma odpravo omenjenega zakona, da bi mogli delati, kar bi hoteli in bi dražili stanovanja po svoji poljubnosti. Mogoče se dovoli hišnim posestnikom, da bodo smeli zvišati nekoliko najemnino, ali poljubnost mora biti izključena. Protestirali so tudi proti pobiranju kljuk.

— Dunajska borza. Kakor smo v včerajšnji številki »Slovenskega Naroda« izrazili mnenje, da bodo šli prihodnjega dne na dunajski borzi kurzi navzdol, se je tudi zgodilo. Z Dunaja poročajo, da je bilo takoj ob otvoritvi borznega poslovanja jako slab razpoloženje in da je vladala cel dan nekaka depresija. Vodiine delnice so izgubile takoj v začetku 3—5 K, kasneje so padli kurzi še bolj močno. Ogrski papirji, ki se notirajo na dunajski borzi, so padli še bolj občutno. Notiralo se je: Anglobank 607, Bankverein 644, Avstrijski kreditni zavod 925, Ogrski kreditni zavod 1400, Landbank 625, Avstrijski Lloyd 2085, Adria 1820, državne železnice 1075, Alpinke 1080 in Skodovke 1110.

— Na denarnem trgu je tudi včeraj padla vrednost avstrijskega denarja. Iz uradnega izkaza devizne centrale posnamemo, da se je plačala včeraj za 100 nizozemskih gollanarjev 526 25, za 100 nemških mark 170, za 100 švicarskih frankov 250 50 in za 100 bolgarskih levov 120 K. Pripomniti bi bilo, da to so oficijelni kurzi. Ako kdo nese avstrijski denar v Švico ter hoče tam kupiti 100 frankov, ne bo dal samo 250 50 K ampak približno 600 K. Uradni kurzi so radi tega nižji, ker plača devizna centrala na Dunaju švicarske franke le deloma z avstrijskim denarjem, večinoma pa z blagom. Ako bi bil promet s švicarskimi franki prost, bi postali slednji takoli bolj dragi. Kurz bi poskočil gotovo na 500—600 K.

— Romunska žetev. Poročila iz romunske province presojajo letošnjo žetev v zasedenem ozemlju tako — le: pšenice okoli 50.000 vagonov, ovsa 5000, rži 2000, ječmena 1200, koruze morda 80.000 vagonov. Sukno iz Rusko - Poljske. V Budimpešti se je osnoval sindikat z nalogo, da uvede na Rusko - Poljskem v skladišča spravljene množine sukna v vrednosti 50 milijonov kron v monarhijo, in sicer dobi Ogrska 42, Avstrija pa 58 odstotkov sukna.

— Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Razne stvari.

— Meso v Milani. Kakor poročajo iz Lugana, bodo dobivali v Milano od 1. septembra dalje na mesec po 250 gramov svežega in 450 gramov zmrznelega mesa.

— Proti latinski promocijski formuli. Z Dunaja poročajo, da si prizadevajo Nemci, da odpravijo latinsko formulo pri promocijah in jo nadomestijo z nemško. Akademski senat dunajske univerze se je v svoji zadnji seji že bavil s to zadevo.

— Eksplozija v Odesi. V predmestju v Odesi je eksplozija 31. avgusta uničila obsežno nekdane rusko - romunsko muničjsko skladišče. Manjše eksplozije so trajale do polnoči. Velika sladkorna tovarna Brodkega je vpepeljena. Škoda znaša več milijonov. Poroča se nadalje, da je bilo ubitih pri katastrofi nad 50 oseb, več sto oseb je bilo težko ranjenih. Na tisoče ljudi je brez strehe. Škoda znaša več sto milijonov. Katastrofo so povzročili po poročilu korespondenčnega urada, agentje entente.

— Viharno zborovanje hišnih posestnikov na Dunaju. V nedeljo se je vršilo na Dunaju zborovanje društev hišnih posestnikov z Dunaja in raznih kronov. Zastopano je bilo tudi ljubljansko društvo hišnih posestnikov. Zborovanje je bilo naperjeno proti zakonu v varstvo najemnikov. Zahtevali so, da naj se naredba glede varstva najemnikov, ki velja do 31. decembra 1918, izpremeni tako, da odpade vse omejitve in obremenitve, ki ovirajo lastnika pri razpolaganju s svojim imetjem. Hočejo kratkoma odpravo omenjenega zakona, da bi mogli delati, kar bi hoteli in bi dražili stanovanja po svoji poljubnosti. Mogoče se dovoli hišnim posestnikom, da bodo smeli zvišati nekoliko najemnino, ali poljubnost mora biti izključena. Protestirali so tudi proti pobiranju kljuk.

Gospodarstvo.

— Dunajska borza. Kakor smo v včerajšnji številki »Slovenskega Naroda« izrazili mnenje, da bodo šli prihodnjega dne na dunajski borzi kurzi navzdol, se je tudi zgodilo. Z Dunaja poročajo, da je bilo takoj ob otvoritvi borznega poslovanja jako slab razpoloženje in da je vladala cel dan nekaka depresija. Vodiine delnice so izgubile takoj v začetku 3—5 K, kasneje so padli kurzi še bolj močno. Ogrski papirji, ki se notirajo na dunajski borzi, so padli še bolj občutno. Notiralo se je: Anglobank 607, Bankverein 644, Avstrijski kreditni zavod 925, Ogrski kreditni zavod 1400, Landbank 625, Avstrijski Lloyd 2085, Adria 1820, državne železnice 1075, Alpinke 1080 in Skodovke 1110.

— Na denarnem trgu je tudi včeraj padla vrednost avstrijskega denarja. Iz uradnega izkaza devizne centrale posnamemo, da se je plačala včeraj za 100 nizozemskih gollanarjev 526 25, za 100 nemških mark 170, za 100 švicarskih frankov 250 50 in za 100 bolgarskih levov 120 K. Pripomniti bi bilo, da to so oficijelni kurzi. Ako kdo nese avstrijski denar v Švico ter hoče tam kupiti 100 frankov, ne bo dal samo 250 50 K ampak približno 600 K. Uradni kurzi so radi tega nižji, ker plača devizna centrala na Dunaju švicarske franke le deloma z avstrijskim denarjem, večinoma pa z blagom. Ako bi bil promet s švicarskimi franki prost, bi postali slednji takoli bolj dragi. Kurz bi poskočil gotovo na 500—600 K.

— Romunska žetev. Poročila iz romunske province presojajo letošnjo žetev v zasedenem ozemlju tako — le: pšenice okoli 50.000 vagonov, ovsa 5000, rži 2000, ječmena 1200, koruze morda 80.000 vagonov. Sukno iz Rusko - Poljske. V Budimpešti se je osnoval sindikat z nalogo, da uvede na Rusko - Poljskem v skladišča spravljene množine sukna v vrednosti 50 milijonov kron v monarhijo, in sicer dobi Ogrska 42, Avstrija pa 58 odstotkov sukna.

Darila.

— Za slovensko gledališče se je nabralo v Trebulju in okolici 1843 K, in sicer je nabrala gđc. Anica Tomčova na darilih 443 kron, trebuljski fant pa 14 deležev po 100 kron. Ziveli darovalci in nabralci!

— Za oslepece vojake: Mesto venca na krsto gospoda Leopolda Petrasa, vpokoj. uradnika c. kr. priv. občne zavarovalnice Assicurazioni Generali, je podaril glavni zastop. za Kranjsko omenjene družbe znesek 50 kron.

— Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Boljša redovina išče STANOVANJE

za učenke licejske šole. Ponudbe naj se pošljejo na postajo Videm-Kriko.

Vrtnarski učenec

se sprejme takoj pri AL. KORSIKA, Bietweisova cesta (Vrtae.) št. 3. Pogoji se zvedo pri lastniku. — 4410

Kupita se dve pisalni mizi.

Ponudbo na dobrodelno pisarno, Ljubljana, Poljanska cesta št. 4, Alojzije. — 4570

Kupi se vsaka množina tudi neodslajenega malinovega soka

in se prosi za ponudbe sadja za mošt pod »Merkur 4599« na upr. »S.N.«

Mast ali druga živila

se dobe za fino namizno olje. Kje, pove upravnništvo »Slov. Naroda«. 4564

Kupim hišo ali vilo

v Ljubljani v dobrem stanju. Cena 40.000 do 180.000 kron. Cenj. ponudbe je nasloviti pod »Leston dom 4471« na upravnništvo »Slovenskega Naroda«.

Delavce in delavke

sprejme takoj v službo strojlina tovarna Samana & Co v Ljubljani, Mestni kova ulica 4. Zglaševanje od 4—5 popoldne. — 2200

K 200.- nagrade

dobi, kdor preskrbi družini (4 osebe) kakršno budi stanovanje za takoj ali november. — Cenjene ponudbe na upravnništvo »Slovenskega Naroda« pod »Leston opravila 4591«.

Postrežnica

se išče. — Vprašanja na VILHA, Križevniška ulica št. 6. — 4597

Kupi se dobro ohranjen pianino.

Cenj. ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod: »dobar pianino 4524«.

Kupim SODE

za moči in vino in vinske senalce (pumpo) po najboljših cenah. Georg Stelzer, Weisseloderi pri Gradcu.

Kupim vsake množine smrekovih in bukovih blokov

ter tudi piljen (žagani) les. Ponudbe z navedbo cene cfo. nakladalna postaja na: Joz. Samana, parna žaga v Trn. — 4564

Tesarje in mizarje

proti dobremu plačilu (za hrano in stanovanje sk

DIJAK

se sprejme na stanovanje in hrano. Plača v živilih. — Naslov pove upr. »Slovenskega Naroda«. 4604

Šolske knjige

za VII. in VIII. gimn. razred se prodajo. — Poljski nasip št. 84, priložno, levo. 4603

14-16 let stare, poštene dekletke

se sprejme takoj k neki boljši rodbini v službo. — Naslov pove uprav. »Slov. Nar.« 4609

16 let stara deklica

poštenih staršev, večša slovenskega in nemškega jezika, bi rada vstopila v pouk v kako trgovino. — Naslov pove upravnitvo »Sloven. Naroda«. 4613

Išče se STANOVANJE IN HRANA

za dve učenci in sicer deloma za živež. — Ponudbe na naslov: Ivanka Knol, Ribnica, Dolenjsko. 4619

Prodaja se dve dobro ohranjeni peči, štedilnik

nekaj okon in vrat in mnogo steklenic. — Kje, pove upravnitvo »Slovenskega Naroda«. 4622

Išče se blagajničarka

za stalno službo. — Naslov pove upravnitvo »Sloven. Naroda«. 4607

PRODAJALKA

izurjena v manufakturni in galanterijski stroki, želi primerne službe v Ljubljani ali na deželi. Pismene ponudbe na upravnitvo »Sloven. Naroda« pod »Prodajalka 33/4608«.

Prodaja se dobro ohranjeno motorno KOLO

5 HP s staro pnevmatiko. Več se izve pri Prošlja, ključavničarskem mojstru v Novem mestu. 4605

Spreten krojaški pomočnik

se sprejme takoj. Hrana in stanovanje lahko v hiši. V. K. Pfunder, Kranj št. 128. 4537

Spretna šivilja

se sprejme takoj na dom. Na razpolago ima hrano, stanovanje in kopalniške kopeli. — Plača po dogovoru. Ponudbe na: »št. 71, poste restante, Toplice pri Novem mestu. 4589

Poštena in samostojna kuharica.

se sprejme takoj na graščino z večjo družino. — Osebnost in pismene ponudbe: Kongresni trg št. 14, II. nadstropje. 4551

SUHE GOBE (jurčke)

kakor tudi druge zaplembi ne podvržene deželne in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) kupuje po najvišjih cenah. M. RANT, Kranj. 2693

Kupim dobro ohranjene vinske sode

iz hrastovega lesa. — Ponudbe na naslov Ljubljana, poštni predal 145

Prazne vreče

vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenj.

Posestniki in najemniki vrtov

se vlijudo vabijo, da priglase svoj naslov družstvu 4616 »Vrtnarska zveza« v Kranju.

Stalne DELAVCE

išče »BALEAN«. Plača po dogovoru. — Zglasiti se je v pisarni Dunajske ceste št. 33. 4560

Kupim večjo ali manjšo množino strešnika

novega ali starega. Ponudbe: Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11. 4535

Rudnik na baker

s spadajočimi prostostmi na Kranjskem se prodajo. Pojasnila daje rud. obratovodja A. Spoljarič, Ljubljana, Tabor 5. 4615

Naprodaj je, eventualno se zamenja za živila več 100 kg črne pločevine

večvrstne debelosti. — Naslov pove upravnitvo »Sloven. Naroda«. 4617

Prodaj vinske sode.

Martelana, Metelkova ulica št. 19.

Spretna, jako poštena KUHARICA

se ob visoki plači išče za takoj k 2 osebam. Naslov pove upr. Sl. N. 4581

GOSPODINJA

se išče za majhno gospodinjstvo k enemu gospodu na deželi in Hrvatskem. — Ponudbe pod »št. 4610« če možno v nemškem jeziku na upr. »Slovenskega Naroda«.

VZGOJITELJICA

za dve deklici se išče v Gradcu, ki bi pomagala za drugo meštansko šolo. Razven slovenske in nemščine se želi tudi znanje italijanščine. — Oskrba v hiši, plača po dogovoru. Oglasi na: Cesta na Rožnik 5/I. 4444

ODJEMALEC

za večjo množino pravega edilnega kostanja

PRODAJALKA

večša slovenskega in nemškega jezika išče službe v kakšni večji trgovini v Ljubljani, če mogoče s specifičnim in delikatnim blagom. Pismene ponudbe na upravnitvo »Slovenskega Naroda« pod »Zvestoba 4539«.

Mirna stranka brez otrok išče STANOVANJE

2-3 sobe s pritliklino, meblirano ali nemeblirano, za takoj ali za septembrov termin. Kdor je odda ali preiskrbi, dobi bogato nagrado v sladkorju ali po dogovoru. Cenjene ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod »Nagrada 4606«.

ŠTEDILNIK

dobro ohranjen, vzidan, z lepimi belimi pečnicami (iz prave češke gline) se prodajo radi preizdave. — Kje, pove upravnitvo »Slov. Naroda«.

V večjo trgovino na deželi se sprejme izurjena

se sprejme izurjena

KONTORISTINJA

večša knjigovodstva in ki ima veselje do trgovine. Ozira se samo na prvo vrsto moč. Nastop lahko takoj proti dobri plači in celi oskrbi v hiši. Ponudbe na upr. »Sloven. Naroda« pod »št. 382.161/4548«.

Stenografa in strojepisca

event. stenografinjo in strojepisico išče odvetniška pisarna v Ljubljani. — Pogoj sprejema perfektno znanje stenografije in strojepisa. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe na administracijo »Slov. Naroda« pod geslo: »Najmo 4574«.

Prodaj več hekto KISA

Cena po dogovoru. Franc Potočnik, posestnik in gostilničar v D-čivasi, pošta Ptibek, Koroško. 4522

Kupujemo v tekoči dobavi rdeče paradižnike

na cele vagone. Najnižje ponudbe na tvornico konserv Hagn & Ensmann, Zentralbüro Duna, III., Esteg. 7.

Išče se več in zanesljiv mlinar

za večjo tovarno cementa na Spod. Štajerskem. Poleg dobre plače pristo stanovanje, kurjava in luč. Hrana iz tvornice kuhinje odnosno živila iz konzuma po zmerni ceni. — Ponudbe s prepisi spričeval ter navedbo mogočega vstopa, pod: »T. G. 23/4563« na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Kmečko posestvo

v kranjskogorskem sodnem okraju, blizu železnice se pod ugodnimi pogoji prodajo. Posestvo obstoji iz hiše, gospodarskega poslopja, male hišice in okroglo 80 oralo zemljišč in gozdov. Vse je arondirano, in se nahaja pri posestvu vse potrebne orodje, 7 glav goveje živine, 6 prešičev, konj in 4 jerci. Proda se samo slovenskim kupcem! Pojasnila daje po naročilu stranke Posojilnica v Radovljici. 4455

Bukovo oglje

se dobi pri tvrdki 4580

Fran Guštin v Metliki.

Oddajajo se samo cele vreče. Cena za klg. oglja je K 1.50.

Uradnik išče STANOVANJE

s kuhinjo, 2-3 sobami, v mestu ali v bližini mesta od avgusta ali septembra dalje. Ponudbe pod »Stanovanje« na poštni predal št. 2, Ljubljana. 3415

Vzgojiteljica s prakso

ki ima ljubezu do otrok in potrebno znanje za ljudski šole, in

deklica za vsa dela

polet kuharice, se sprejmeta v Ljubljani. Naslov pri upr. »Sl. Nar.« 4532

Kupujem zmedene ženske lase.

Stefan Strmoli, Ljubljana, Pod Zračno št. 3.

POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprti samo za prodajo blaga in sicer ob delavnikih samo od 9. do pol 1.**Domači čevlji**

elegantna, okusna, lepa izvedba.

Ia. ženske št. 35-40 K 20-20
Ia. moške „ 41-45 K 22-20
IIa. ženske „ 35-40 K 13-50
IIa. moške „ 41-45 K 15-50

Coronica & Pušić,

Dunaj VIII., Alberg. 14. 4521

Prostovoljna prodaja posestev.

Proda se prostovoljno na lepem in zdravem mestu, 4 km. od Lujzinske ceste ležeče posestvo v velikosti 240 oralo. Od tega je 15 oralo njiv, 5 oralo vrt in sadovnjaka, 4 orala travnika, 7 oralo vinograde, 180 oralo loze, drugo pašniki z novo prizemno hišo in gospodarskimi poslopiji. — Cena 350.000 kron. Bljža pojasnila daje Miho Ribič ob. tajnik v Netretiču pri Karlovcu, Hrvaško. 1656

Kolesarii, pozor!!

Kdor se hoče dobro in trajno voziti, naj si nabavi prve avstr. patentirane obroče za kolesa.

Prekašajo dosedaj vse nove iznajdbe, popravila so izključena ter si vsakdo pri tem prihrani mnogo denarja in časa. Dobijo se obroči na Marije Terezije cesti št. 6. — Kolesa se imajo pripeljati seboj. — Generalno zastopstvo za Kranjsko: 4534

Ernest Aljančič, Ljubljana.**Odvetnik Dr. Peter Medvešek naznanja**

da se preseli iz Radeč pri Zidanem mostu in otvori s 1. septembrom t. l. svojo odvetniško pisarno

v Gorici Pred škotiljo št. 5.

„FAVORIT“ modni album

za JESEN in ZIMO na novo izšel, (cena K 2.—, s poštnino K 2.20).

kakor tudi vsi kroji se dobivajo pri tvrdki

M. RANTH, Ljubljana, Marijin trg.

Glavno zast. za Kranjsko.

Knjigovodja in korespondent

samostojna moč, se sprejme pri veletrgovini

A. Oset, p. Guštani, Koroško. 4529

„ADRIJA“

Mirodilnica in zaloga fotografskih aparatov ter potrebščin.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Cistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Franc Vogl,
Minka Vogl roj. Žirovnik,
poročena.
Dunaj. Ljubljana.
4621

Odvetniška pisarna
advokata in kazenskega zagovornika
Dr. ALBINA SMOLETA
V LJUBLJANI,
Dunajska cesta št. 20 4614
posluje dopoldne od 9-12 in popoldne od 3-6.

Še je dovelj zaloge
seveda 3932
hrastovih parketnih deščic.
JOSIP PUH, dobava in pokladanje parketov, Ljubljana, Graška ulica št. 22.

SIGORIN
zatre čudovito naglo 3734
STENICE
vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 16 K, brizgalnica 2 K. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko: Lekarna „pri upanju“ Apotheke „zur Hoffnung“, Péc 45, Ogrsko. Glavna prodaja v Ljubljani: drogeriji Anton Kano in B. Čvančara.

Kupite le domači izdelek! to je
Emona
PRIZNANO NATOLJŠI
pralni prašek
Dobiva se vseh prodajalnah!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Dolžniška glavica 10.000.000.- kron. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond nad 2.000.000.- kron.
Poslovalnica č. kr. avstrijske državne razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje
APROVIZACIJSKE KREDITE.